

LITERATURA

- BERGER L. 2000. Płazy i gady Polski. PWN, Warszawa - Poznań.
- DENOËL M., DUGUET R., DZUKIC G., KALEZIC M., MAZZOTTI S. 2001. Biogeography and ecology of paedomorphosis in *Triturus alpestris* (Amphibia, Caudata). *Journal of Biogeography* 28: 1271-1280.
- JUSZCZYK W. 1987. Płazy i gady krajowe. PWN, Warszawa.
- KONDRACKI J. 1988. Geografia fizyczna Polski. Wyd. VI. PWN, Warszawa.
- MEYNARSKI M. 1971. Płazy i gady Polski. Wydawnictwo PZWS, Warszawa.
- NAJBAR B. 2005a. Płazy i gady. In: JERMACZEK A., MACIANTOWICZ M. (Eds.). *Przyroda Ziemi Lubuskiej*. Wydawnictwo Klubu Przyrodników, Świebodzin: 187-197.
- NAJBAR B. 2005b. Płazy i gady. In: LEWICKI Z. (Ed.). *Stan środowiska w Zielonej Górze w 2004 roku*. Biblioteka monitoringu środowiska, Zielona Góra: 29-31.
- NAJBAR B., NAJBAR A., MARUCHNIAK-PASIUŁ M., SZUSZKIEWICZ E. 2006. Śmiertelność płazów na odcinku drogi w rejonie Zielonej Góry w latach 2003-2004. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 62, 2: 64 – 71.
- RAFIŃSKI J. 2003. Traszka górska *Triturus alpestris* (Laurenti, 1768) In: GŁOWACIŃSKI Z., RAFIŃSKI J. (Eds.). *Atlas płazów i gadów Polski. Status – rozmieszczenie – ochrona*. Biblioteka monitoringu środowiska, Warszawa – Kraków: 35-37.

Summary

Between 27th April and 15th May 2006 a few (maximum 10) individuals of alpine newt were recorded in the shallow section of a reservoir. The newts stayed mainly in the western part of the water body, in a shallow bay where water was only 20-30 cm deep. The water body is located in a forest near the buildings of Campus A of the University of Zielona Góra at Podgórna Street in Zielona Góra.

Stanisław Kuźniak, Janusz Ratajczak

NOWE STANOWISKO ŻÓŁWIA BŁOTNEGO *EMYS ORBICULARIS* W WOJEWÓDZTWIE LUBUSKIM

New locality of the European Pond Turtle *Emys orbicularis* in Lubuskie Province

Żółw błotny jest współcześnie jedynym w Polsce przedstawicielem rodziny żółwi błotnych *Emydidae* (Rybacki 2003). Ma rozległy zasięg występowania – zasiedla Europę z wyjątkiem Skandynawii i Wielkiej Brytanii, zachodnią Azję po Jezioro Aralskie oraz północno-zachodnią Afrykę. W ostatnich dziesięcioleciach notuje się kurczenie i fragmentację areału żółwia błotnego (Maciantowicz i Najbar 2000).

W Polsce należy do zwierząt ginących, objętych ochroną gatunkową od 1935 r. i wpisanych do Polskiej czerwonej księgi zwierząt jako gatunek silnie zagrożony wyginięciem (EN; Głowaciński 2001). Choć zamieszkuje prawie cały nizinny obszar Polski, to jednak występuje tylko lokalnie, na małych, często izolowanych stanowiskach. Większe jego skupienia zachowały się na Pojezierzu Łęczyńsko-Włodawskim, Mazurach, Pomorzu Zachodnim, Ziemi Lubuskiej i w Wielkopolsce oraz w okolicach Radomia (Maciantowicz i Najbar 2000, Rybacki 2003).

Pojedynczego dorosłego żółwia błotnego obserwowano 22.04.2006 we wsi Tylewice koło Wschowy. Żółwia wykryto podczas obserwacji ornitologicznych, gdy wygrzewał się na brzegu niewielkiego stawu, z silnie rozwiniętym szuwarem trzciniowo-pałkowym, z niewielkim lustrem wody. Staw ten położony jest w środku wsi, niedaleko drogi Wschowa-Sława. W sąsiedztwie znajdują się jeszcze dwa stawy, a całość otacza zabudowa wiejska. Żółw został sfotografowany i następnie spłoszony ukrył się w wodzie.

Stanowisko w Tylewicach nie zostało odnotowane w opracowaniu Maciantowicza i Najbara (2000). Niewyjaśnione jest pochodzenie widzianego osobnika. Jest wielce prawdopodobne, że został on przeniesiony z innego miejsca i wpuszczony do stawu w Tylewicach. Najbliższe znane stanowisko - Jezioro Sławskie, gdzie obserwowano żółwie błotne w roku 1998, położone jest w odległości około 20 km.

LITERATURA

- GŁOWACIŃSKI Z. 2001. (Ed.). Polska Czerwona Księga Zwierząt. Kręgowce. PWRiL, Warszawa.
- MACIANTOWICZ M., NAJBAR B. 2000. Występowanie żółwia błotnego *Emys orbicularis* Linnaeus, 1758 na terenie województwa lubuskiego. Przegl. zool. 3-4: 177-191.
- RYBACKI M. 2003. Żółw błotny *Emys orbicularis* (Linnaeus, 1758). In: GŁOWACIŃSKI Z., RAFIŃSKI J. (Eds.). Atlas płazów i gadów Polski. Status - rozmieszczenie - ochrona. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Warszawa-Kraków: 78-81.

Summary

On the 22nd of April 2006 an adult European Pond Turtle was observed in the village of Tylewice near Wschowa (Western Poland). The Turtle was soaking up the sun on the bank of a small pond in the centre of the village.